

Cathy Glass

Mama ik mis je

Het waargebeurde verhaal van een klein meisje dat
wanhopig graag naar huis wil

ISBN 978-90-225-8002-8
ISBN 978-94-0230-859-4 (e-book)
NUR 402

Oorspronkelijke titel: *I Miss Mummy*
Vertaling: Jolanda te Lindert
Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio
Omslagbeeld: Shutterstock
Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

Originally published in the English language by HarperCollins Publishers Ltd. under the title: *I Miss Mummy* © 2010 Cathy Glass
Nederlandse vertaling © 2017 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Bepaalde details, inclusief namen, plaatsen en data,
zijn veranderd om het kind te beschermen.

1

Wanhopig

‘Haar moeder heeft haar ontvoerd! De politie is nu naar hen op zoek. Wie weet waar ze naartoe zijn! Ze zijn niet thuis.’

Ik hoorde de ongerustheid en de paniek in de stem van de maatschappelijk werkster die me belde, en begreep wel waarom. Ik wist niet veel van de moeder van het kind, maar wel dat ze bijzonder labiel was en chronische psychische problemen had, nog eens versterkt door haar drugsverslaving. Ik wist ook dat ze er fel op tegen was dat haar dochter in de pleegzorg terecht kwam en al drie maanden een heftig gevecht tegen maatschappelijk werk voerde om dat te voorkomen. Maar hoewel niemand ervoor is om een kind met geweld uit huis te halen, is er als het kind gevaar loopt soms geen alternatief.

‘Wanneer?’ vroeg ik, al even ongerust.

‘Twee uur geleden. Ze kunnen nog niet heel ver zijn. De politie heeft hun signalement vrijgegeven, en de havens en vliegvelden zijn ingeseind. Niemand heeft dit kunnen voorzien, anders hadden we Alice wel eerder opgehaald.’

Alice was het vierjarige meisje op wie ik de hele middag had zitten wachten. De vorige dag was me verteld dat maatschappelijk werk die ochtend naar de rechtbank zou gaan om de rechter te vragen om een voorlopige uithuisplaatsing, zodat Alice naar de pleegzorg mocht. Ik wist van de verwijfsbrief (het formulier met de basa-

le gegevens van het kind) dat Alice' beide ouders drugs gebruikten en omdat die geen van beiden voor Alice konden zorgen, had ze bij haar grootouders van moederskant gewoond. Ik herinnerde me ook dat ik had gelezen dat Alice elke dag van negen tot kwart over drie naar de peuterspeelzaal ging.

'Is Alice bij de peuterspeelzaal weggehaald?' vroeg ik verbaasd, want ik wist dat die tegenwoordig streng bewaakt werden.

Na een lichte aarzeling zei ze: 'Nee. Het hoofd van de school heeft maatschappelijk werk vanochtend meteen gebeld om te vertellen dat Alice niet op het kinderdagverblijf was. En toen we vanochtend na ons bezoek aan de rechtbank naar het huis van haar grootouders gingen om Alice op te halen, was ze er niet.'

Ik ben misschien niet superslim, maar als ik maatschappelijk werkster was, denk ik wel dat bij mij alle alarmbellen waren gaan rinkelen als ik hoorde dat een kind dat ik in een pleeggezin moest plaatsen op de ochtend van de rechtszaak onverwacht niet naar het kinderdagverblijf was gebracht.

'Wij denken dat de grootouders misschien hebben meegewerkt aan de ontvoering van hun kleindochter,' zei de maatschappelijk werkster. 'Ze worden nu verhoord door de politie en ik ga straks naar hen toe. Ik bel je nog.'

'Prima. Bedankt dat je het me liet weten. Ik hoop dat jullie Alice gauw vinden.'

'Ik ook,' zei de maatschappelijk werkster. 'En dat ze dan in orde is.'

Ik verbrak de verbinding en liep terug naar de keuken, waar ik bezig was geweest met het avondeten. Het was half zes, en ik had Alice al om één uur 's middags verwacht. De nervositeit en de spanning die ik de hele middag had gevoeld, iets wat ik altijd voelde voordat een nieuw kind werd gebracht, waren nu omgeslagen in ongerustheid. Hoewel ik Alice nooit had ontmoet en maar heel weinig van haar wist, wist ik genoeg om me grote zorgen te maken. Haar moeder, labiel en mogelijk onder invloed van drugs, had

haar dochter ontvoerd in een wanhopige poging haar te houden en was nu op de vlucht. Wie weet wat er door haar hoofd ging of wat ze in haar wanhoop deed? Ongerust stelde ik me krantenkoppen voor: MOEDER SPRINGT MET DOCHTER VAN BRUG of MOEDER EN DOCHTER DOOD GEVONDEN. Mijn morbide speculaties waren vergezocht, maar dat soort dingen gebeuren, vooral als een ouder wanhopig is of onder invloed van drugs.

Tien minuten later ging de telefoon en ik nam snel op, in de hoop dat het nieuws was dat Alice gezond en wel was gevonden.

Maar het was Jill, mijn pleegzorgbegeleider. In haar stem klonk dezelfde ongerustheid door als in die van de maatschappelijk werkster, en die ik nu ook voelde. ‘Heeft de maatschappelijk werkster je al gebeld?’ vroeg Jill. ‘Ik had gezegd dat ze je meteen moest bellen als ze iets hoorde. Ik zat de hele middag in vergadering.’

‘Ze belde net, maar Alice is nog niet gevonden. De politie is wel op zoek.’

‘Arm kind,’ zei Jill met een diepe zucht. ‘Arme moeder.’

‘Ja, zeg dat wel. Maar haar moeder moet toch weten dat ze dit niet kan maken? Ze worden uiteindelijk toch wel gevonden, en je dochter ontvoeren pleit niet bepaald in je voordeel.’

‘Haar moeder zal hier niet goed over hebben nagedacht,’ zei Jill. ‘Met alle problemen die ze al heeft, heeft ze denk ik impulsief gehandeld en niet goed nagedacht.’ Wat niet echt hielp om mijn angst voor de veiligheid van moeder en dochter weg te nemen. ‘Martha, de maatschappelijk werkster, heeft me gevraagd of het oké was dat ze Alice zodra ze haar hebben gevonden meteen naar jou brengen, ervan uitgaande dat ze niet naar het ziekenhuis hoeft, zelfs als dat buiten kantooruren is. Ik zei dat je dat prima zou vinden.’

‘Ja natuurlijk, ze mogen haar meteen naar me toe brengen,’ beaamde ik, maar ik kon het niet laten een steek onder water te geven: ‘Ik houd me niet echt aan kantooruren, Jill.’

‘Nee, dat weet ik, maar je snapt me wel.’

‘Ja. Hopelijk vindt de politie haar snel.’

‘Dat hoop ik ook,’ zei Jill. ‘Dat arme kind zal toch al helemaal van streek zijn doordat ze naar een pleeggezin moet zónder al dat gedoe.’

Diep in gedachten liep ik terug naar de keuken en het avondeten, dat nu al aan de late kant was.

Adrian kwam binnen, met een rammelende maag. ‘Wanneer is het eten klaar, mama?’

Mijn zoon van veertien had altijd honger en werd snel langer. Hij was al twaalf centimeter groter dan ik. Hij werd waarschijnlijk 1 meter 82, net als zijn vader, die helaas niet meer bij ons woonde.

‘Nog een half uur,’ zei ik. ‘Neem maar een appel als je honger hebt.’

Hij knikte en pakte een appel en een banaan uit de fruitschaal, en een zakje chips uit de kast.

‘Ik hoop niet dat dat je eetlust bederft,’ riep ik hem jaloers achterna. Ik zou meteen aankomen als ik dat allemaal opat plus het avondeten. Hij antwoordde niet, maar ik wist wel dat deze tussen-doortjes zijn eetlust niet zouden bederven. Adrian at zijn bord altijd leeg, in tegenstelling tot Lucy, mijn twaalfjarige pleegdochter, die altijd met haar eten zat te spelen.

Op dat moment kwam Paula, mijn dochter van tien, de keuken in en begon te snaaien.

‘Niet doen, geen koekjes eten,’ zei ik. ‘We gaan over een kwartier eten.’

‘Adrian heeft chips,’ zei ze verwijtend.

‘Dat weet ik en als je na het eten nog honger hebt mag jij ook een zakje. Hoewel je dan beter fruit kunt nemen.’

Ze trok een gezicht, maar liet de koekjestrommel in de kast staan. ‘Dat meisje zou toch komen?’ vroeg ze, toen ze zich opeens herinnerde dat ik had verteld dat Alice met ons mee zou eten.

‘Later, hoop ik,’ zei ik. ‘Ze is opgehouden.’

Paula keek me vragend aan.

Ik wilde haar niet belasten met mijn ongerustheid over Alice' veiligheid, maar moest haar natuurlijk wel iets uitleggen. 'Alice is bij haar moeder,' zei ik, 'en de maatschappelijk werkster weet niet waar ze zijn.'

Paula trok weer een gezicht, niet onder de indruk. 'Hoe kunnen ze zoek zijn?'

'Ze zijn niet zoek, alleen tijdelijk elders,' zei ik luchtig, en ik begon over iets anders.

Paula kan zich grote zorgen maken als het om kleine kinderen gaat, zelfs nog meer dan ik. 'Wil je even naar Lucy's kamer gaan en zeggen dat het eten klaar is? Als ze zegt dat ze geen honger heeft, zeg dan maar dat ik toch graag wil dat ze naar beneden komt en ons gezelschap houdt. Dank je wel, liefde.'

Lucy was al bijna een jaar bij ons en had zich, ook al had ze bij talloze tantes en nichtjes en neefjes gewoond en nooit een eigen gezin gekend, opvallend snel thuis gevoeld in ons gezin, blij met de stabiliteit en de vaste regels. Maar hoewel ik wel heel blij was met haar vooruitgang, zowel thuis als op school, maakte ik me grote zorgen om haar eetgedrag. Ze was aantrekkelijk en had het lange donkere haar en de ogen van haar Thaise vader, maar ze was slank, mager bijna. Ze was 1 meter 62 en woog maar veertig kilo, en toen ze pas bij ons was had ik gedacht dat ze wel zou aankomen, maar dat was niet gebeurd.

Ik had mijn zorgen verteld aan Jill en aan Lucy's maatschappelijk werkster, die op haar beurt advies had gevraagd aan de kinder- verpleegkundige van de gemeente die advies geeft over de gezondheid van kinderen in de pleegzorg. Op haar advies noteerde ik nu (voor zover mogelijk) wat Lucy at en hoeveel ze woog. Dat deed ik zo onopvallend mogelijk, zodat het geen strijdpunt werd. Niets wees erop dat Lucy expres overgaf nadat ze iets had gegeten of deed alsof ze at en het dan weggooid. We hadden er dan ook alle vertrouwen in dat ze niet leed aan een acute eetstoornis zoals anorexia of boulimia. Toch was Lucy in de vier maanden waarin ik

haar in de gaten hield niet aangekomen, maar wel langer geworden; wat in feite betekende dat ze was afgevallen. Volgens de lengte-en-gewichtkaart die de verpleegkundige gebruikte, had Lucy vijftig kilo moeten wegen; ze was dus negenhalve kilo te licht, wat natuurlijk zorgwekkend was.

Maar ik was blij dat Lucy met Paula naar beneden kwam voor het avondeten. Op datzelfde moment kwam Adrian de keuken weer binnen om te vragen wanneer we gingen eten.

‘Het is klaar,’ zei ik. ‘Ga zitten.’

Ik begon op te scheppen, terwijl zij met z'n drieën aan de tafel gingen zitten in wat wij heel plechtig ‘de ontbijtkamer’ noemden. Dat woord had de architect gebruikt toen hij de plannen tekende voor wat in werkelijkheid een aanbouw van de keuken is. Nadat ik wat stoofschotel voor Alice op een bord had geschept en dat opzij had gezet, bracht ik de andere borden naar de tafel. Even later was het enige geluid het gekletter van het bestek tegen porselein. Tijdens het eten verwachtte ik half dat de telefoon zou gaan – de maatschappelijk werkster die me vertelde dat Alice was gevonden en dat ze eraan kwamen – of zelfs, als ze meteen naar me toe kwamen, dat er werd aangebeld.

Tijdens het eten keek ik vanuit mijn ooghoek naar Lucy, die, zoals vaak gebeurde, goed was begonnen: ze had vier grote happen genomen, alsof ze uitgehongerd was, en was opeens gestopt. Nu zat ze met haar eten te spelen. Toen Lucy pas bij ons was, had ik hetzelfde tegen haar gezegd als tegen alle kinderen tijdens hun eerste maaltijden: dat ze mocht eten wat ze wilde en mocht laten liggen wat ze niet wilde. Maar toen ik merkte hoe weinig ze eigenlijk at, begon ik haar aan te moedigen: ‘Kun je misschien de helft opeten?’, ‘Nog een paar happen?’ of ‘Alleen de aardappelpuree?’ Ik wist niet of ik daar goed aan deed, maar zoals iedere moeder weet is het verschrikkelijk om te zien dat een kind minder eet dan zijn of haar lichaam nodig heeft.

‘Heb je wel geluncht?’ vroeg ik Lucy terwijl ze haar eten met

haar vork heen en weer schoof. Ik gaf haar elke dag lunchgeld mee, maar haar middelbare school had een cafeteriasysteem, zodat ik geen idee had wat ze had gekocht of gegeten, áls dat al zo was.

‘Ja,’ zei ze, zoals meestal. ‘Een broodje.’ Wat ik zoals meestal maar moest geloven. Maar zelfs als ze een broodje had gekocht en dat helemaal had opgegeten, was dat nog steeds heel weinig voor een hele dag en amper genoeg om te blijven groeien en gezond te blijven: een dun sneetje geroosterd brood zonder boter als ontbijt, een broodje als lunch en nu een paar happen avondeten.

Lucy speelde nog even met haar eten; toen legde ze haar mes en vork op haar bord; ze was klaar. Paula legde haar mes en vork ook neer, op een leeg bord, en Adrian keek al of er een toetje was.

‘Weet je zeker dat je genoeg hebt gehad?’ vroeg ik Lucy. Ze knikte en ik ruimde de borden af. ‘Ik moet de custard nog maken,’ zei ik en ik liet de drie kinderen alleen, die een tv-programma bespraken. Ik liep terug naar de keuken, zette de waterketel aan en maakte kant-en-klare custard klaar. Die schonk ik in een kom en zette hem samen met een appeltaart van de supermarkt op de eettafel. Ik zei dat ze zichzelf maar moesten bedienen en keek stiekem naar Lucy, die een heel klein beetje custard nam, maar geen taart.

Toen ging de telefoon. Ik sprong op en liep naar de woonkamer om op te nemen, in de hoop dat het Martha was, Alice’ maatschappelijk werkster, die me zou vertellen dat Alice gezond en wel was gevonden en dat ze zo meteen bij me zouden zijn.

Het was Martha, maar zonder goed nieuws. ‘Niets,’ zei ze. ‘Alice en haar moeder zijn onvindbaar. De politie is bij alle vrienden en familieleden langs geweest die we hadden opgegeven, dus ik heb echt geen idee waar ze kunnen zijn.’ Ze klonk erg ongerust. ‘Ik ben zo vrij, maar ik laat mijn mobieltje de hele avond aan. De politie heeft opdracht me meteen te bellen zodra ze is gevonden. Jill zei dat het goed was dat Alice naar jou wordt gebracht, ook al is het midden in de nacht.’

‘Ja natuurlijk. Ik ben een lichte slaper, dus ik hoor de telefoon of de bel wel.’

‘Alice zal heel erg van streek zijn,’ waarschuwde Martha.

‘Dat weet ik. Maak je maar geen zorgen, ik ben een ervaren pleegouder. Ik stel haar wel gerust en zorg ervoor dat ze zich goed voelt.’ Soms moesten de maatschappelijk werkers net zo gerust worden gesteld als de kinderen.

‘Dank je wel, Cathy.’

‘Hebben ze haar gevonden?’ vroeg Paula toen ik weer aan tafel ging zitten.

Adrian en Lucy keken me verbaasd aan, omdat ze niet wisten dat er een probleem was.

‘Alice, het meisje dat hier vanmiddag zou komen, wordt vermist, samen met haar moeder,’ vertelde ik.

‘O,’ zei Adrian. ‘Ik dacht dat ze gewoon wat later kwam.’

Lucy knikte; zij had kennelijk hetzelfde gedacht als Adrian. In het verleden waren kinderen om allerlei redenen later gekomen – veel later, soms zelfs pas de volgende dag.

‘Nee,’ zei ik. ‘Helaas niet, maar ik ben ervan overtuigd dat ze Alice gauw vinden. Als je vannacht de telefoon of de bel hoort, moet je maar weer gaan slapen. Alice kan elk moment komen, en jullie moeten morgen allemaal naar school. Jullie kunnen dan morgenvroeg wel kennis met haar maken.’

Ze knikten. Ze lieten zich door mij geruststellen en vertrouwden er net als ik op dat Alice die avond of nacht veilig en wel werd gevonden en dan bij ons werd gebracht. Dan kon ik haar in bed stoppen, bij haar blijven zitten en haar troosten tot ze eindelijk in slaap viel.

Was dat maar gebeurd!